

Науково-художній часопис

КОГО ВИЩА

2012 рік, січень, число 1 (75)

Василь ДЕНИСЮК



**21 лютого –
Міжнародний день
рідної мови**

Так уже повелося, що нам — аби свято з подальшим різного формату святкуванням. А його історія, сутність чомусь мало кого цікавлять. Лютий для словесника знаменний тим, що саме 21 числа увесь світ відзначає Міжнародний день рідної мови. Мабуть, це одне з наймолодших свят у календарях усіх країн світу, бо ввійшло туди тільки в 1999 році.

Історія цього свята, як і листопадового дня студента, на жаль, є сумною. Першопочатком послуговувало рішення уряду Пакистану в 1952 році визнати мову урду єдиною державною мовою, хоча рідною вона була лише для 3 % населення країни. Це викликало обурення людей, тому що на сході переважно розмовляли бенгальською мовою. Під час демонстрацій було вбито декількох студентів-демонстрантів. Після проголошення незалежності Східного Пакистану (Бангладеш) 21 лютого стало днем полеглих за рідну мову. А пізніше за пропозицією того ж Бангладеш — міжнародним днем рідної мови для того, щоб сприяти визнанню і використанню саме рідної мови, особливо це стосується мов національних меншин. Проте лише в жовтні 1999 року на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО було запроваджено Міжнародний день рідної мови, а з наступного — 2000 року — його відзначають і в Україні (незважаючи на те, що офіційний документ — Розпорядження Президента України №34/2002-рп про відзначення Міжнародного дня рідної мови — був підписаний тільки у 2002 році).

Українське слово має довгу і славетну історію. Воно набирало сили на пергаментях Нестора-Літописця, шліфувалося в канцеляріях, у творах Петра Могили, Йоанікія Галятовського, Антонія Радивиловського, Климентія Зіновієва, Самовидця, Самійла Величка, Григорія Сковороди, поглиблювалося під пером Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Івана Франка та інших видатних українських письменників.

А що для своєї мови робимо ми? Мабуть, більшість українського населення взагалі не задумується над проблемами життя і виживання мови, зрозуміло, крім передвиборного періоду й перших кількох тижнів після виборів. Люди заспокоєні «великою» цифрою, що у світі говорять майже 6000 різних мов, хоча й половині з них загрожує зникнення. За даними ЮНЕСКО, в Україні також нараховується 15 мов, які можуть зникнути. Серед них — караїмська, кримськотатарська, урумська, русинська. Іде широкомасштабна манкуртизація країни, коли люди перестають розуміти, що зникнення мови, навіть найменшої, — це непоправна втрата величезного культурного надбання: відійдуть у вічність поетичні і прозові твори, легенди, приказки та жарти, пісні та ін. Офіційних причин цього багато (війни, депортації, міграції, мовне змішання, зумовлене пануванням окремих великих мов та витворенням на базі субстрату спрощеного беземоційного варіанта мови).

Цікаво, чи такими вже утішливими нині видаються результати Всеукраїнського перепису 2001 року, коли українську мову рідною назвало 67,5 % населення України. Третина населення, за даними того ж таки перепису, визначило за рідну російську мову.

Минуло всього 20 років від здобуття Україною незалежності, а ми під дружнім тиском російського газу та проросійськи налаштованого керівництва не беремо в українській державі українця на роботу, бо він не володіє російською мовою. Особливо це відчутно у столиці. Це ми для підняття міжнародного рейтингу з навчальних підручників та посібників, періодики викидаємо змінну й чарівну ділову жінку й замінюємо на незмінну, але незамінну *бізнес-леді*.

Боляче спостерігати, коли ледь не в кожному кабінеті української мови та літератури красуються слова зі статті 10 Конституції про державний статус української мови, а під ними стоять учитель з учнями і жваво обговорюють питання «Зачем учить такого-то Шевченку?». Здається, апелювати до свідомості зайве.

Говорити й наводити приклади можна довго. Однак для вирішення ситуації розпочнімо із себе й не допустімо, щоб наша рідна мова була знищена нами самими.



Земне й небесне

Творчість учасників
літературного об'єднання імені
Миколи Бажана

Оля Михальченко

У вигадці й брехні погрузли ми.
До чого призведуть слова ці?
«Давай залишимося друзями», —
Мов кістка, кинута собаці!..
Алла Сулима

Змиритися не можу я,
Що ти лишився просто другом.
І в серці рана ця моя
Надовго лишиться недугом.

Не мій уже ти навіть в сні,
Та — сперечаюсь із Всевишнім!..
Бо все не віриться мені,
Що зву тепер тебе колишнім!..

* * *

Банальна фраза, навіть не сумна,
Мої всі мрії розгубила
І зруйнувала вмить усе вона,
Що берегла я і що так любила...
Алла Сулима

«Розстаємося ми! Так треба!» —
Ти поставив мене перед фактом.
Знищив все, що я мала для тебе
Й підірвав моє серце терактом.

Та чому лиш по телефону?
Чом у вічі мені не поглянув?!
Чи серйозно забракло резону?
Чи погруз в драговинні обману?

А слова ті, мов купа гною,
Впали в душу тяжким тягарем.
Так постав ти переді мною
Боягузом і злим гультьєм!..



* * *
Хто вигадав цей сніг?
Хто прагнув світ сховати
В холодній пудрі з безтурботних хмар,
Коли земля, мов зіткана із вати
Й зимовий сум нікому не здолати
У королівстві бліднучих примар?..

Хто вигадав оцей жахливий сніг?
Кому набридло море, літо, спека?!
Чому він каменем на сонце ліг
Й позбавив душу кольорових втіх?
Не відповідь Лукерції чи Сенека!..

То хто ж це вигадав нудний і підлий сніг,
Що вабить дивною красою і зникає,
Що без морозу й миті б жить не зміг
І ніжно лащиться, мов кіт, до мерзких ніг
І плавно тоне в зледенілім небокраї?!

«Хто ви-га-дав цей де-пре-сив-ний сніг?» —
Пишу я паличкою прямо на заметі.
...Немає відповідей до питань моїх!
І те, що світ мільйони літ беріг,
На жаль, завжди зостанеться в секреті...

Сніжана Шутко

* * *

Мій тихий-тихий вічний листопад...
Ілюзії, надмірні сподівання
Намотують по сотні кіловат
В мережі невідомості й чекання.

Зніміть лічильник! Викиньте його!
Я так втомилась рахувати цифри!..
Однаково: навіщо і — чого...
Моє життя — мені й писати титри!

І день, як фільм: прекрасний і сумний.
Земне й небесне. Жовте і зелене.
Найкращий час. Не хочеться весни —
Лиш осінь подарунком є для мене!

* * *

Яскравим був спалах комети,
Що сонцем залила весь світ.
На іншому боці планети
Я знов загубила твій слід.

Не буде листів і розмови.
Лиш фото у рамці чуже.
А серце моє до основи
Любитиме вірно. Невже

Забудеш мене через роки?
І чи обіймеш, як тоді?
Почути так хочеться кроки,
Босоніж йдучи по воді...

* * *

Троянду полубив маленький шершень —
І кожен вечір пурхав біля неї.
Не хочеться робить поспішних тверджень,
Та він — дурний. Бо поряд на алеї
Не поміча закоханих фіалок...

Катя Прилипка

* * *

Руденька паняночко, ви листоноша?
А де від Коханого листик?
Чому Ваша торба не зовсім порожня,
А того, що треба — не містить?

— Вам пишуть, чекайте! —
Вона посміхнулась.
І раптом неначе розтала.
Моя ж ти хороша!.. Я знов обернулась.
...Лиш листя повільно кружляло...

ПОЕТИКА ЗИМОВИХ ДИВ

«Прощання з осінню» — так звалось засідання університетського літературного об'єднання імені Миколи Бажана, що на факультеті української філології, наприкінці минулого семестру. Хоч відбувалось воно вже наприкінці грудня, тема була як ніколи актуальною: надворі стояла пора року, яку можна було окреслити висловом: «Осінь закінчилась, а зима ще не почалась». Тож не дивно, що тоді найдоречнішими були саме осінні вірші, якими ділились і які аналізували й критикували учасники. Абсолютно гармонійно «вписувався» у грудневий пейзаж новий вірш, написаний і зачитаний Катєю Прилипкою:

Руденька паняночко, ви листоноша?
А де від Коханого листик?
Чому Ваша торба не зовсім порожня,
А того, що треба — не містить?

— Вам пишуть, чекайте! —
Вона посміхнулась.
І раптом неначе розтала.
Моя ж ти хороша!.. Я знов обернулась.
...Лиш листя повільно кружляло...

«Руденька паняночка-листоноша» — це осінь, яка розносить «листи». Всі похвалили черговий зворушливий образ, створений ліричною Катєю.

Не менш природними виглядали й рядки першокурсниці Марини Поліщук:

...Останній день моєї слави
Я у самотність увіллю.
І осадом гіркої кави
Твою зневіреність спалю.

— «Мій тихий-тихий вічний листопад... Лиш осінь подарунком є для мене!» — медитувала другокурсниця Сніжана Шутко, і всі також погоджувались із нею.

...«У зиму — з головою!» — саме таку назву запланували на наступне, перше в новому 2012 році засідання. Тоді, в туманну, розбавлену, як мовиться в народі, «хляпавицею» погоду, навіть не підозрівали, настільки доречною і точною виявиться ця назва. Що ж: зайве підтвердження пророчої сили його величності Слова!

Утім, тріскучий мороз — аж ніяк не завада теплому поетичному спілкуванню, гарячому обговоренню окремих образів та метафор,

дружнім порадам щодо рим і навіть палким дискусіям стосовно того чи іншого рядка! Справжнє натхнення пробиває кригу і малює чудернацькі білі узори на всьому, що оточує довкола!

Розійшлися уже, коли стемніло. Рознесли по домівках свіжі враження, нові плани та поетичні «домашні завдання».

...Лиш онде на столі залишився біліти списаний аркуш. Хто автор? Ага — другокурсниця Оля Михальченко. Вірш про зиму? Звичайно ж, вона її похвалить?

* * *

Хто вигадав цей сніг?
Хто прагнув світ сховати
В холодній пудрі з безтурботних хмар,
Коли земля, мов зіткана із вати
Й зимовий сум нікому не здолати
У королівстві бліднучих примар?..

Хто вигадав оцей жахливий сніг?
Кому набридло море, літо, спека?!
Чому він каменем на сонце ліг
Й позбавив душу кольорових втіх?
Не відповідь Лукерції чи Сенека!..

То хто ж це вигадав нудний і підлий сніг,
Що вабить дивною красою і зникає,
Що без морозу й миті б жить не зміг
І ніжно лащиться, мов кіт, до мерзких ніг
І плавно тоне в зледенілім небокраї?!

«Хто ви-га-дав цей де-пре-сив-ний сніг?»

Пишу я паличкою прямо на заметі.
...Немає відповідей до питань моїх!
І те, що світ мільйони літ беріг,
На жаль, завжди зостанеться в секреті...

Що ж, кожен для себе вирішує: погоджуватись зі сказаним, чи ні. Наступного разу буде інша тема засідання літоб'єднання, будуть уже інші сюрпризи: і від Природи, і від Слова!..

Марина Павленко,
керівник літературного об'єднання імені Миколи Бажана

ТРЕТЯК Світлана Танцювальна культура Уманщини ХХ століття



Для української танцювальної традиції притаманне явище, коли в різних регіонах, і навіть мікро регіонах, які можуть обмежуватися декількома районами однієї області, на одну й ту саму мелодію танцюють кардинально іншу, несумісну між собою хореографію. Це свідчить про те, що танцювальна творчість українського народу формувалася незалежно від музичної творчості. Це стосується як мелодій суто українського походження, типу награвань «Орлиця», «Гречаники», «Яків» (він же «Чумак»), «Баламут» та інш., так і мелодій, які прийшли в Україну з інших країн, типу награвань «Краков'як», «Карапет», «Коробочка», «Нареченька», «Во саду лі», «Страдання», «Місяць» та інш. Найчастіше це мелодії російського походження, які були поширені територією колишньої Російської імперії. Прикметним є те, що в Україні ці мелодії часто набували інших рис, ніж в місці їхнього походження — мінялася форма (наприклад, російські одночастинні «частушки» перетворилися на український двочастинний танець «Страдання»), жанр (російська пісня «Коробейники» перетворилася на український танець «Коробочка»), мелодія (так, існує багато різних варіантів мелодій танців «Ойра» та «Падеспанець»).

На жаль сьогодні автентичний народний танець практично не зберігся. Однак в деяких селах ще можливо зустріти носіїв інформації, які знають, пам'ятають, якщо не повністю танці, то хоча б деякі елементи танцювальних рухів своїх предків.

Так, під час фольклорно-етнографічної експедиції, ми побували в селах Уманського району: Танське, Доброводи, Кочубіївка, Косенівка, Томашівка, Черповоди і описали танці, які побутували на цій території в минулому столітті. У кожному селі танцювали «Коробочку», «Карапет», «Краков'як», «Польку», «На річеньку», «Ойру», «Надю», «Кужіль».

Як пригадують жителі сіл, танець виконувався не для глядача, а був невід'ємною частиною свят та розваг. Танцювали на весіллях, родинях, іменинах та при інших нагодах (вечорницях, вулицях, посиденьках). «Танці виконувалися в основному парами — хлопець і дівчина, а якщо чоловіків не вистачало, то дівчина з дівчиною. Фігури у танці називали «коліном», і майже всі танці виконувалися під власний спів, який допомагав змінювати рухи».

Нами виявлено, що багато танців нашої місцевості було запозичено від інших народів, вони давно побутують на Україні, хоча зазнали значних змін як в хореографічному, так і в музичному відношенні.

Значного поширення на Уманщині здобув чеський танець «Полька». Треба зазначити, що опитані нами респонденти «полькою» називають частину будь-якого танцю, в якій є парний оберт. Про це свідчить навіть найпоширеніша приспівка до «Польки»:

«Пішла полька жито жати, та й забула серпа взяти.

Серп узяла, хліб забула, та так полька дома була».

«Полька» танець на 2/4, який виник близько 1830 року у серці Чехії — центрально-західній провінції (Чехи), яка більше відома під назвою Богемія, від назви кельтських племен Бойів, які мешкали тут від 4 до 1 ст. до н.е. Незважаючи на порівняно молодий вік, нині мало що відомо про виникнення Польки. Проте існує малоімовірна легенда, неначе танець вигадала дівчина, яка мешкала у Богемії у 1805-1884 роках.

Від початку цей танець носив назву мадейра, але через свій ритм він швидко дістав назву пулка (половинка); а ще пізніше — близько 1835 року — у Празі пулка змінила назву на полька — за однією версією — через підтримку чехами пригноблених поляків, за іншою — на честь популярної тоді польської співачки Есмеральди, а можливо і просто через неправильну транскрипцію з непопулярної тоді в містах чеської (яка на той момент не має словника і якою не ведеться викладання) на офіційну — німецьку мову.

Крок польки походить від розповсюджених у Німеччині ще у XVIII столітті танців зі спільною назвою стрибунець.

Як би там не було, танець дуже швидко поширився в народі і у 1840 році польки грали вже на балах у Відні і Парижі, а звідти вони розійшлися по бальних залах усієї Європи і Америки. Розповсюдившись, полька не могла не набути різних форм, не переплестися з іншими, сучасними собі танцями.

Як правило, полька танцюється під просту музику на дві чверті, яка складається з 3-4 реприз по 8, 12 або 16 тактів. Рухи доволі швидкі, проте повільніші за галоп. Завдяки різним народностям, які включали у польку окремі кроки з інших танців, з'явилося кілька різновидів польки — фр. угорська, полька-мазурка, іт. польська, тощо. Слід зауважити, що в численних народних варіаціях полька, яка стала традиційною для поляків, словаків, українців, австрійців, німців, швейцарців, голандців, данців, скандинавів, буває не тільки нешвидкою, але й вельми повільною.

З кінця XIX — початку XX ст. «Полька» в Україні стає не окремим танцем, а цілим жанром, який часто має певну назву, наприклад, полька «Кокетка», полька «Голубка», полька «Вербулька», «Жеревська полька» та багато інших. «Полька» як жанр якщо й прийшла з-за кордону, то повністю асимілювалася в Україні.

У жителів історичної Уманщини виникло багато варіантів цього танцю, які поступово набули характерних рухів тільки для нашої місцевості. Зокрема, характерним є традиційний рух польки з викидом ноги назад, до гори на 20 градусів, при цьому коліна напівзігнуті і тримаються разом. У досліджуваних нами селах польку танцюють у швидкому темпі, обов'язково в оберті.

Жителька села Танське Бишук Анна Лук'янівна, 1930 року народження, розповіла про танці своєї молодості, найулюбленішим її був танець «Коробочка». Назва його походить від назви пісні «Коробейники», мелодія якої лежить в основі супроводу танцю. Виконують його в парі, під живий спів.

«Коробочка» має сталу форму виконання. Цей танець можна вважати одним з найулюбленіших серед танців сільських жителів Уманщини.

Зі слів жительки села Кочубіївка Мельник Зінаїди Григорівни: у вихідні дні в селах, де не було клубів, молодь збиралася на «степках» — рівних місцях на околиці села: палили багаття, під супровід гармошки співали, танцювали, розважалися. Молодь, незважаючи на важку працю і ненормований робочий день, знаходила єдину розвагу у танцях. Вони одягалися «нарядно», здебільшого це була єдина святкова спідниця, сорочка чи штани. У післявоєнні роки гардероб селян був переважно скромний.

У селі Кочубіївка ми дізналися про танець «Кужіль». Це — побутовий парний танець, у якому зображено трудовий процес прядіння. Для танцю характерним є те, що руки учасників ніколи не розриваються, ніби імітуючи «веретено». Танець складається з двох фігур (або колін, за словами жительки села Марії Щербань 1932 року народження).

Танець «Ту-степ» («Карапет») — «салонний танець. Танець виник в США на початку XX століття. У Європу цей танець було завезено військовими моряками в 20-х роках минулого століття.

Українці збагатили танець нескладними танцювальними рухами — голубцями, прохідками, кружляннями, простими обертами. Завдяки нескладному виконанню «Карапет» став одним з найулюбленіших танців на Україні. Його виконували під популярні російські мелодії: «Коробочка», «Страдання», «На річечці» тощо. Назви бувають різні, але форма танцю майже однакова — два кроки: «один крок на один такт» або «два кроки в один такт» [2, 18].

Побувавши в селі Томашівка Уманського району нами був записаний ще один варіант «Карапету». Своєрідним є й його виконання: танцюристи то наступують один на одного, то виконують приставні кроки вправо та вліво, то крутяться по колу.

У цьому ж селі нами було зафіксовано танець «Краков'як».

«Краков'як» виник в околицях Кракова, завдяки чому отримав свою назву. Подібні танці з локальними назвами побутували в багатьох районах Малопольщі. Назва краков'як як єдина поширилася приблизно у XVII столітті, тобто з часу, коли танець стає популярним у середовищі польської шляхти. Тоді ж танець поширився на українських землях, особливо на Правобережжі, ставши згодом одним з найпопулярніших українських танців. За давнини «Краков'як» був чоловічим танцем, пізніше перетворився на парний.

«Краков'як» танцюють під жваву народну мелодію. Традиційно сам танець не тільки швидкий, а й легкий — складається майже цілком з невеликих стрибків і підскоків, які виконуються з легкістю, ледве торкаючись землі. У танці гарні пластичні рухи рук, фіксовані пози спини і постави. Але серед жителів села Томашівка він набув і іншої танцювальної лексики і типових для нашого регіону хореографічних ознак. Зокрема, зігнуті, «пружні» руки і ноги, і основними рухами є не стрибки, а кружляння (крюк «полька»), приставні кроки та коливання.

Мешканка села Томашівка Галина Кузьмівна (1936 р. н.) пригадує, що на свята танцювали всі: і діти, і дорослі, і люди похилого віку. В танцювальне коло потрібно входити з піднесеним настроєм, коли дуже хочеться танцювати, коли без танцю просто не обійтись. Це бажання повинно виходити з глибини душі. Ось тоді танець буде танцем! Саме з її слів ми записали танці «На річеньку», мелодіями до якого є популярні на початку XX століття російські пісні «Бедная, бедная, бедная» і «Выйду я на реченьку» та «Надя», який виконується під російську пісню «Девочка Надя».

Танець «Ойру» кожен європейський народ вважає своїм танцем. Насправді ж він, за словами етнографа М. Хая — це єврейський танець [3 с.286]. За тлуманчим словником — це литовська пісня-танець (полька) з характерним приспівом «Ойра-ойра, ламцадрица, ойра-ойра» [3, 506]. Нами було записано два варіанти танцю-польки «Ойра» у селі Косенівка та Черповоди.

Таким чином, танцювальна культура українців кінця XIX — XX ст. пов'язана з історією та культурою слов'янських народів. Адже сусіднє територіальне місцезонарження, спорідненість мов та близькість культур українців, росіян і білорусів, постійна взаємодія зумовили своєрідний розвиток їхнього хореографічного мистецтва.

Таким чином у села Уманщини, нами було записано танці, які були популярними з кінця XIX до 80-х років XX століття. При обробці танцювального фольклору ми намагалися не спотворити їхній зміст, ідею, зберегти їхню стилістичну та лексичну гаму.

Обробивши танцювальний фольклор сіл Кочубіївка, Томашівка, Танське, Доброводи, Косенівка, Черповоди ми прийшли до висновку:

- «Карапет», «Краков'як», «Коробочка», «Кужіль», «Ойра» набули кращих характерних рис українського народного танцю і стали невід'ємною частиною родинно-побутової культури жителів досліджуваних сіл;
- для танцювального фольклору характерні побутові танці, що виконуються парами;
- на стилістичні особливості Уманщини значний вплив мала російська культура;
- лексика танців залежить від: культурно-історичних та соціальних умов життя народу (недостатня кількість чоловічої статі, вплинула на танцювальні рухи у танцях «На річеньку», «Надя»); зв'язку танцювальної лексики з конкретно-уявною дією, тобто сюжетом твору, як наприклад танець «Кужіль», рухи якого емітують трудовий процес, а саме, прядіння; поєднання лексичного матеріалу з іншими формотворчими компонентами (малюнком, композицією) — як наприклад у варіантах танцю «Ойра»;
- у танцях часто зустрічаються такі рухи, як «тинок», «оберти», «притупи», «приставні кроки», майже всі рухи виконуються на напівзігнутих ногах.

Збирання народних танців і вивчення кращих традицій місцевої танцювальної культури сприятиме збагаченню народного танцювального мистецтва, стане невичерпним джерелом для створення репертуару сучасних танцювальних колективів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Станішевський Ю. Танцювальне мистецтво Радянської України. — К., 1967. — 48 с.
2. Степовий О. Українські народні танці: Етнографічний нарис. — Аусбург, 1946. — 31 с.
3. Ткаченко Т. Народный танец. — М.: Искусство, 1967. — 65 с.

Венедиктова Даша, Педагогічний ліцей
ВЕСНА

Жили-буду чоловік та жінка, і не було в них дітей. Чоловік із жінкою дуже хотіли дітей, а мати не могли. Особливо сумно їм було взимку, коли тріщали морози, і вони змушені були довго сидіти в теплій хатці.

Одного разу, коли надворі світило таке яскраве сонечко, що сніг здавався коштовним камінням, а очі сліпнули від краси, вони вирішили піти в ліс назбирати дров. І раптом побачили дівчину, та таку красиву, що не можна відвести від неї очей. Чоловік і питає дівчину:

— Донечко, як тебе звати?

Вона й відповіла:

— Весна.

— А де твої батьки? — запитав чоловік.

— Немає в мене батьків! — відповіла вона.

І тут чоловік з жінкою запросили дівчину до себе жити. Пішла Весна до стареньких. Дівчина допомагала по господарству: то води принесе, то хліба спече, ніби дров стали менше в піч кидати, а в хатці тепло. Сяде Весна коло вікна пісню співати — синички веселяться за вікном, горобці гармидер влаштовують, сонячні зайчики звідкись беруться.

Одного разу вона засмутилася, так аж ніби вода з бурульок під стріхою почала крапати. «Чому сумуєш, донечко?» — питає жінка. А Весна й відповідає: «Доведеться мені піти від вас». Жінка аж в долоні сплеснула: «Хіба тобі з нами погано живеться?» І зізналась тоді їй дівчина, що вона Весна, яка дарує людям тепло, радість, співи пташок, вона пробуджує квіти і розтоплює сніги, вона в'є гніздечка птахам.

Не хотіла жінка з чоловіком, щоб пішла від них Весна, вирішили її не відпускати — зачинили в теплій кімнаті. Довго плакала і просила Весна, щоб її відпустили. Минав час, а зима все не закінчувалася. Тоді зрозуміли чоловік з жінкою, що мусять відпустити її, бо всім людям треба тепло і радість. Відпустили Весну, попросили вибачення. І пішла Весна дарувати тепло і радість людям. А на прощання сказала чоловікові і жінці щодня цього року поливати капусту, і що знайдуть вони в капусті те, що принесе їм велику радість.

З тих пір Весна завжди приходиться вчасно.



Шмельова Олександра, Педагогічний ліцей
ЗИМОВА КАЗКА

В одному місті жив талановитий скульптор. Якщо він виліплював котика, то здавалося, що той зараз почне ластитися, якщо людину, то здавалося, що вона зараз кудись піде. Але скульптор не почував себе щасливим, бо не був вродливим. У нього було сіре рідке волосся, кругле обличчя, все у веснянках. Маленька голова, маленький тулуб і короткі ноги. Тому він соромився людей і весь час проводив у своєму будиночку і на подвір'ї за високим парканом. Влітку скульптор вирощував дивовижні квіти, а взимку вирізав із льоду і снігу фігури. Одного разу він відчув якесь тепло у грудях і став творити із снігу дівчину — таку красиву, як мрія. Він так захопився роботою, що не зогледівся як надійшов вечір. Юнак мусив залишити скульптуру і піти спати. Спав він неспокійно, снілась йому Снігова Королева, білі собаки і дівчина, дуже схожа на його скульптуру, з білою-білою шкірою, тільки в неї були сині очі, рожеві губи і золоте волосся.

Прокинувся він, бо у двері хтось відчайдушно стукав і просив впустити. Його здивуванню не було меж. Забігла дівчина зі сну, снігові собаки, які її переслідували, танули на порозі і перетворювалися на калюжки, а на подвір'ї стояла розлючена Снігова Королева.

Дівчина сказала, що її звуть Сніжана, і що жила вона в іншій частині міста, але Снігова Королева позаздрила її вроді і перетворила на сніг. Він, надзвичайно добрий і талановитий, зумів відчутти у холодному снігові душу. Він виліпив її, а коли працював — поранився, і краплина його крові оживила скульптуру.

Сніжана поцілувала юнака — і він перетворився на красеня. В дитинстві хлопець ненароком злякав циганського коня, і той пошкодив ногу, циган забрав вроду і щастя хлопчика, які повернути міг лише поцілунок закоханої дівчини.

Сніжана і Скульптор одружилися і жили довго і щасливо.

P.S. А в Скульптора уже давно б закохалося пів міста, але ж він ховався від людей.

Казакова Анжела, Педагогічний ліцей.
ХТО ТИ?

Одного разу маленький Котик вийшов гуляти. Він вперше побачив хмаринки у небі.

— Ти теж котик, як я? — спитав Котик у біленької хмаринки

— Схочу — то буду і котиком, — відповіла Хмаринка і дійсно стала схожою на біленького котика.

— А коником можеш бути?

Добра Хмаринка стала коником і запросила: «Сідай, покатаю!»

І вони полетіли. А через деякий час хмаринка почула, що хтось сопе. Це Котик заснув, здогадалася Хмаринка, та й перетворилася на біленьку пухнасту теплу ковдру для свого нового друга.

Наступного дня, коли Котик вийшов надвір, він відразу побачив сіреньке мишеня і погнався за ним. Швидко стрибнув, схопив лапами... Але поміж пазурів впливля Хмаринка та й засміялася:

— Я ж не справжня миша.

І цілий день друзі гралися у кішки-мишки. Їм було так весело.

Маленький Івасик, який, слухаючи казочку своєї сестрички Оленки, майже заснув, смикнув її за рукав: «А ти справжня Оленка чи хмаринка?»

— Справжня Оленка, — відповіла дівчинка, — але теж можу бути для тебе, ким захочеш. Спи, котику.



Стор. 4

Видавничий центр «ПП Жовтий О. О.» пропонує видавничо-поліграфічні послуги високого рівня:

- виготовлення макетів обкладинок та палітурок;
- палітурні роботи книг, наукових робіт, канцелярських документів;
- підготовка до друку і видання книжкової продукції;
- виготовлення ескізів та друк візитних карток, запрошень, вітальних листівок, буклетів тощо;

Отож, запрошуємо до співпраці. Гарантуємо доброзичливе ставлення та добротність виконуваних робіт.

Чекаємо вас за адресою: м Умань, вул. Садова, 28.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: вул. Садова, 28, м. Умань, 20300, кімната 327.

Свідцтво про реєстрацію — ЧС — 479 від 16. 06. 2005 року

Редактор ПОЛІЩУК Петро Миколайович

Віддруковано з оригінал-макета ПП Жовтий О. О. 20300, м. Умань вул. Садова, 28 Тел. 067 77 30 197 097 9 467 467